

Områdefornyelsen

SØND BRØ UDKAST

KVARTERPLAN

2024 - 2029

Sønderbro i tal

Centralt på Amager ligger kvarteret Sønderbro omgivet af Amagerbrogade, Amagerfælledvej, Peder Lykkes Vej, Engelsdsvej og Sundholmsvej.

Beboere	9.128
Boliger	4.698
Herbergs- og bostedspladser	277
Skoler	2
Offentlige parker	1
Offentlige legepladser	2
Offentlige toiletter	0
Byhaver	2
Cafeer	1
Bodegaer	3
Afstand til Amager Fælled	0,6 km
Afstand til Amager Strandpark	2 km
Afstand til Rådhuset	2 km
Brede vejstrækninger omkring kvarteret	2,8 km
Samlet længde høje hegn	1,5 km

Udgivet af:

Områdefornyelsen Sønderbro, maj 2024

Grafik og Layout:

Områdefornyelsen Sønderbro
Illustrationer Louise Rosenkrands

Foto: Områdefornyelsen Sønderbro med mindre andet er angivet

Områdefornyelsen Sønderbro
KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold

Indhold

Introduktion

Sønderbro i tal	2
Borgmesterens forord	6
Vision	8
Fra vision til virkelighed	10
Hvorfor områdefornyelse her?	12
Historisk blik på Sønderbro	16

Temaer

Et forbundet kvarter	21
En positiv kvarteridentitet	22
En kærlig hånd til kvarteret	24
Sønderbro - en del af byen	26

Fællesskaber	33
Sammen om klimahandlinger	34
Flere med i fællesskaber	38

Mødesteder og åndehuller	43
Attraktive byrum binder kvarteret sammen	44
Et centralt sted at mødes	48
Sammen om Sundholm	50

Sådan arbejder Områdefornyelsen	54
Styregruppen	60
Kvarterplanen bliver til	62
Evaluering og læring	64
Tidslinje for Områdefornyelsen Sønderbro	66
Budget	68
Investeringer i Sønderbro	70

Kvarteret set mod syd fra Sundholmsvej / Amagerfælledvej. Foto: Thomas Windfeld

Borgmesterens forord

Mellem Amagerbrogades puls, fælledens grønne vidder og Amager Strands bølgebrus ligger kvarteret Søndersbro. Søndersbro er en helt særlig lomme i byen men også et kvarter, der ofte er blevet overset. Det er ærgerligt, for her er potentiale for et grønt og levende bymiljø med stærkt lokalt fællesskab.

Menneskeligt har Søndersbro meget at byde på. Amarkanere gennem flere generationer og nye københavnere med mangfoldige baggrunde går til fællesspisning sammen, og børnefamilier lever side om side med nogle af Københavns mest udsatte borgere på Sundholm. Omsorg, rummelighed og mangfoldighed kendetegner kvarteret.

Mangfoldighed er ikke det samme som at acceptere, at menneskers muligheder for at realisere potentialer og drømme afhænger af, hvor i byen man bor. Søndersbros bygninger og byrum er nedslidte. Lokale fortæller, at der mangler mødesteder og trygge forbindelser gennem kvarteret. Det skaber en følelse af at være afkoblet fra resten af byen og fra hinanden.

De næste fem år sætter vi fokus på Søndersbro. Københavns Borgerrepræsentation afsætter 84 millioner kroner til en områdefornyelse, der skal gøre Søndersbro til et endnu bedre sted at leve.

Sammen skal vi gøre grå byrum til grønne åndehuller. Vi skal gøre det let og trygt at bevæge sig igennem kvarteret og opbløde den skarpe opdeling mellem Sundholm og resten af kvarteret, så fællesskabet får bedre vilkår. Vi skal også tage lokalt ansvar for den grønne omstilling, og lade den drive stærke handlingsorienterede fællesskaber.

Udviklingen skal ske med respekt for det unikke ved Søndersbro. Det kan vi ikke gøre uden jer, der kender kvarteret.

Jeg håber, at kvarterets private og almene aktører vil gå sammen om at formulere en fælles visionsplan for Søndersbro, der kan koordinere aktørernes individuelle investeringer og sikre et samlet løft på den lange bane.

Jeg håber også, at I er mange beboere, der vil være med til at finde de nye løsninger, der passer til Søndersbro. De bedste idéer spirer lokalt hos jer.

Line Barfod
Teknik- og miljøborgmester

Vision

Sønderbro skal være et sammenhængende grønt kvarter med en stærk identitet og god plads til fællesskab og forskellighed.

I fremtiden er Sønderbro et attraktivt kvarter, der vibrerer af liv og handlekraft. Stærke fællesskaber inviterer indenfor og skubber sammen på den grønne omstilling. Her føler alle, at de kan være med - være en del af udviklingen og samtalen om kvarteret.

Kvarteret er bundet sammen af et velfungerende stisystem og af attraktive grønne strækninger. Her viser kunsten vej igennem kvarteret, og det er nemt og trygt at bevæge sig rundt.

Sønderbros byrum og mødesteder summer af liv, og det er her man mødes på kryds og tværs. Aktiviteter i det offentlige rum samler området på tværs af sociale og kulturelle skel og skaber en følelse af samhørighed og godt naboskab.

Sønderbro er udviklet med fokus på ressourcer, genbrug, genanvendelse og bevaring. Her bor man i sunde, tidssvarende og energieffektive boliger.

Sønderbro er forbundet med resten af byen og opleves som et grønt og spændende kvarter, hvor gæster har lyst til at komme på besøg, og hvor man er stolt af at bo og høre til.

Sønderbro, et sammenhængende, grønt kvarter, med en stærk identitet og god plads til fællesskab og forskellighed.

Et forbundet kvarter

Sønderbro opleves som et sammenhængende kvarter, hvor man er stolt af at bo og høre til

Fællesskaber

Sønderbro opleves som et samlende kvarter, hvor alle kan være med og tage del i fællesskaber og den grønne omstilling

Mødesteder & åndehuller

Sønderbro opleves som et trygt og levende kvarter, hvor flere byrum danner rammen om positive møder mellem naboer

En positiv kvarteridentitet

Sønderbro, en del af byen

Sammen om klimahandlinger

Attraktive byrum binder kvarteret sammen

En kærlig hånd til kvarteret

Flere med i fællesskaber

Et centralt sted at mødes

Sammen om Sundholm

Fra vision til virkelighed

Områdefornyelsen samler kvarterets kræfter om at løfte Sønderbro fra et udsat byområde til et forbundet, fælles og levende kvarter i København. Beboere, foreninger, erhvervsliv og lokale institutioner kan alle være med. Sammen er vi Områdefornyelsen.

Københavns Borgerrepræsentation har afsat 84,1 mio.kr. til Områdefornyelsen, der skal sætte gang i en positiv udvikling i Sønderbro fra 2024 til 2029.

Fysisk er kvarteret opdelt og fragmenteret og mangler byrum, mødesteder og forbindelser. På de socioøkonomiske nøgletal er kvarteret langt under gennemsnittet for resten af København, og mange beboere opfatter sig selv som ensomme og udenfor fællesskaber.

Sønderbro har med sin centrale beliggenhed og plads til forskellighed også mange kvaliteter og potentialer, og det er dem, vi vil styrke og realisere med denne kvarterplan.

En langsigtet vision

Visionen er kvarterets håb og drømme for fremtidens Sønderbro. Den er formuleret i dialog med beboere, brugere, foreninger, erhvervsliv og institutioner i kvarteret.

Visionen for Sønderbro rækker ud over de fem år, Områdefornyelsen er i kvarteret.

Tre temaer viser retningen

Tre temaer understøtter visionen og sætter retningen for projekterne i kvarterplanen. Temaerne afspejler kvarterets behov og potentialer og bygger på Teknik- og Miljøudvalgets vision "Vores København" og på eksisterende og kommende planer og investeringer i kvarteret.

Hvert tema består af en række projekter. Projekterne er Områdefornyelsens arbejdsprogram frem til 2029. De skal fremme visionen og understøtte en positiv udvikling i kvarteret.

Det er en kompleks opgave at løfte et helt byområde, og visionen kan derfor kun indfris, når vi står stærkt sammen på tværs af beboere, lokale aktører og kommunale forvaltninger.

Hvorfor områdefornyelse her?

Sønderbro har mange kvaliteter og potentialer, men kvarteret fremstår opdelt og er kategoriseret som et udsat byområde. Selvom udviklingen går i den rigtige retning, går den langsommere her end i resten af byen. Derfor sættes en områdefornyelse i gang.

Opdelt og indadvendt

Sønderbro er bygningsmæssigt et sammensat kvarter bygget efter forskellige tiders byggeskik og idealer for det gode liv.

Dele af kvarteret består af klassisk karrébyggeri med opgange mod gaden og lukkede gårdmiljøer. I andre dele af kvarteret dominerer modernistisk byggeri med lukkede facader mod den omkringliggende by og indgange fra indadvendte gårdrum. I de forskellige områder følger veje og stier forskellige logikker.

Samlet giver det en oplevelse af, at de forskellige områder ikke hænger naturligt sammen men tværtimod lukker sig om sig selv. Høje hegn og store arealer med parkering forstærker oplevelsen af et opdelt kvarter.

Lokale beboere fortæller, at det er svært at finde tilgængelige smutveje til fods og på cykel og usikkert at bevæge sig i trafikken.

På kanten af kvarteret afskærer brede og trafikerede veje Sønderbro fra den omkringliggende by.

Trafik, høje hegn og lukkede facader gør det svært at bevæge sig rundt i kvarteret. Dermed bliver det også svært for beboere og besøgende at opleve de kvaliteter, der findes i og omkring Sønderbro.

Få fælles mødesteder

Selvom der er mange fællesskaber i Sønderbro, er de svære at få øje på. Det skyldes blandt andet, at der mangler offentlige arealer, hvor fællesskaberne kan udfolde sig. Både udendørs og indendørs fællesarealer er en mangelvare.

Der er ingen offentlige kulturinstitutioner som bibliotek eller idrætsanlæg i kvarteret, og Sønderbros eneste offentlige parkområde er en boldbane på under 1.000 kvadratmeter.

Kvarteret set mod syd fra Brigadevej. Foto: Thomas Windfeld

Nogle udendørs arealer ser ud til at være offentlige, men er enten privatejede eller tilknyttet en skole, hvilket gør det svært at afkode, om man er velkommen eller ej.

Et udsat byområde

Størstedelen af kvarteret er udpeget som et udsat byområde. I den del af området er andelen af beboere, der ikke har en uddannelse eller har grundskole som højeste uddannelse, næsten dobbelt så stor som gennemsnittet

for København. Samtidig har en større andel beboere lav indkomst, og flere står uden for arbejdsmarkedet.

Som noget særligt ligger Sundholm i kvarteret. Sundholm er et samlet område, der rummer forskellige sociale og socialpsykiatriske tilbud og herberg. Derfor holder nogle af Københavns mest udsatte borgere til på Sundholm.

Nøgletal*	Almene boliger i Sønderbro	Sønderbro hele kvarteret	København gennemsnit
Uden for arbejdsmarkedet (2021)	35 %	19 %	13 %
Grundskole eller ingen uddannelse** (2021)	25 %	21 %	12 %
Beboere med lav indkomst (2020)	43 %	44 %	37 %

*Kilde: Data trukket fra Landsbyggefonden og Københavns Kommune

**Kilde: Dataudtrækket for de almene boliger er for de 15-64 årige (Landsbyggefonden, oktober 2021) og dataudtrækket for hele kvarteret og Københavns Kommunes gennemsnit er for de 16-64 årige (Københavns Kommune, 2021)

Ensomhed, oplevet tryghed og helbred

Amager Vest er en af de bydele i København, der har oplevet størst vækst i antallet af personer, der opfatter sig selv som ensomme og udenfor fællesskaber.

Sammenlignet med resten af byen føler færre beboere i Urbanplanen og Hørgården sig trygge og har tillid til, at andre vil hjælpe dem, hvis de skulle blive offer for kriminalitet.

Samtidigt viser en undersøgelse fra 2020, at beboerne i Amager Vest oplever deres fysiske og følelsesmæssige helbred som dårligt.

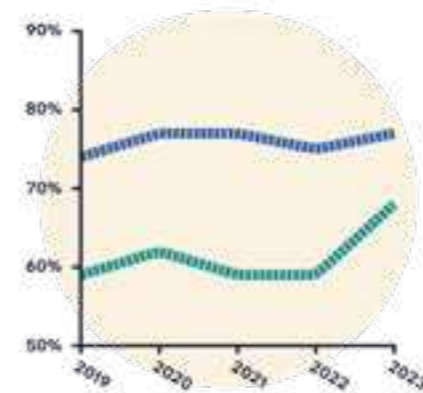
Et omsorgsfuldt kvarter

Sønderbro rummer en række udfordringer men også store potentialer. Selvom mange beboere har det svært, og ressourcerne er knappe, er ønsket om at hjælpe andre stærkt.

Flere steder i kvarteret er omsorgen for hinanden og for klimaet to sider af samme sag. Netop den omsorg er en enorm styrke og et vigtigt element i en stærk kvarteridentitet.

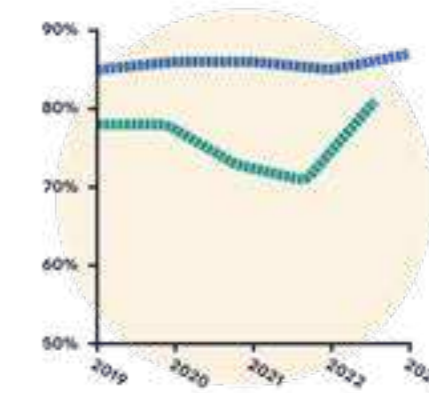
Sønderbro er et kvarter, der kendes på høj tolerance, rummelighed og venlighed overfor både medmennesker, dyr og klimaet.

Andel trygge i nabolaget

Trygge i hele København
Trygge i Amager Partnerskab*

Andel trygge i aften- og nattetimerne

Trygge i hele København
Trygge i Amager Partnerskab*

Kilde: Københavns Kommunes TRYGHEDSUNDERSØGELSE 23

*Amager Partnerskab dækker de almene boligafdelinger Hørgården, Remisevænget Øst, Remisevænget Vest, Remisevænget Nord, Dyvekevænget, Gullandsgården, Skotlandsgade og Røgenitofte. Tryghedspartnerskabet består af Københavns Kommune, Københavns Politi, SSP København og helhedsplanen Amagerplanen.

Historisk blik på Sønderbro

Sønderbro rummer både en tidligere tvangsanstalt, et industrivaskeri fra 1938 og en skole uden døre. Bygningerne afspejler forskellige tiders menneskesyn og idealer for byliv.

Frem til 1900:

Fra landsby til brokvarter

Længe består Sønderbro af åbne vidder med få og små gårde. Bønder og husmænd rejser ad Amager Landevej for at sælge deres varer på Københavns markeder.

I 1891 får Amagerbrogade sit navn og Amagerbro vokser frem som Københavns sidste brokvarter. Amarkanerne hopper nu på cyklen eller sporgvognen for at komme på arbejde i centrum af København.

1900'erne:

Sundholm opføres

På Amager Fælled indvier Kongen et nyt

Sundholm

Amager Fælled Skole

Sundholm Centralvaskeri

storstilet byggeri i 1908. Det er Sundholm - Københavns nye arbejdsanstalt. Sundholm skal huse knap 1.000 borgere, som enten ikke kan forsørge sig selv eller er dømt til tvangsarbejde. Nogle er spærret inde, andre kan frit komme og gå over den omkringliggende vandgrav. Inde på Sundholm er der værksteder og eget landbrug med grøntsager og svin.

1930'erne:

Storindustriens indtog

Store industrianlæg kommer til Sønderbro. I en fabrikshal på Englandsvej fremstilles køkken- og mejeriudstyr og på Sundholm Centralvaskeri vaskes sengetøj fra byens hospitaler. De to funkisbyggerier findes endnu i 2024, hvor de huser et supermarked og atelierfællesskabet FABRIKKEN for Kunst og Design.

1960'erne:

Moderne boliger og velfærdsideal

Byen er blevet trang og bolig manglen stor i 1960'erne. Urbanplanen opføres som et sammenhængende boligområde med over 2.500 almene lejligheder. Lejlighederne er store og lyse og ligger i ensartede boligblokke. Mellem bygningerne er de grønne fællesarealer åbne og fri for trafik. Hørgården i Sønderbro er en del af Urbanplanen.

Endnu flere almene boliger kommer til Sønderbro i 1980'erne, hvor Gullandsgården og Tingvej 63-75 opføres.

1970'erne:

Nye idealer i folkeskolen

Peder Lykke Skolen bygges som en moderne åben-plan-skole ud fra 1970'ernes

nye pædagogiske principper. Her er ingen faste klasselokaler og ingen døre mellem fællesområder og klasselokaler. Skolens udtryk står i kontrast til Amager Fælled Skole, der blev bygget som kvarterets første skole i 1910.

2000 til nu:

Nye naboer og behov for forandring

Sønderbro får et nyt nabokvarter i 00'erne. Ørestad Nord rummer både store arbejdspladser som DR Byen og mange nye boliger. En stor del af Sønderbro defineres nu som et udsat byområde. For at vende udviklingen starter Sundholmskvarterets Områdeløft i 2010, og i 2023 bliver en forandringsplan for boligområdet Hørgården vedtaget. Nu skal Områdefornyelsen Sønderbro samle lokalområdet om at gøre Sønderbro til et endnu bedre sted at leve.

Urbanplanen

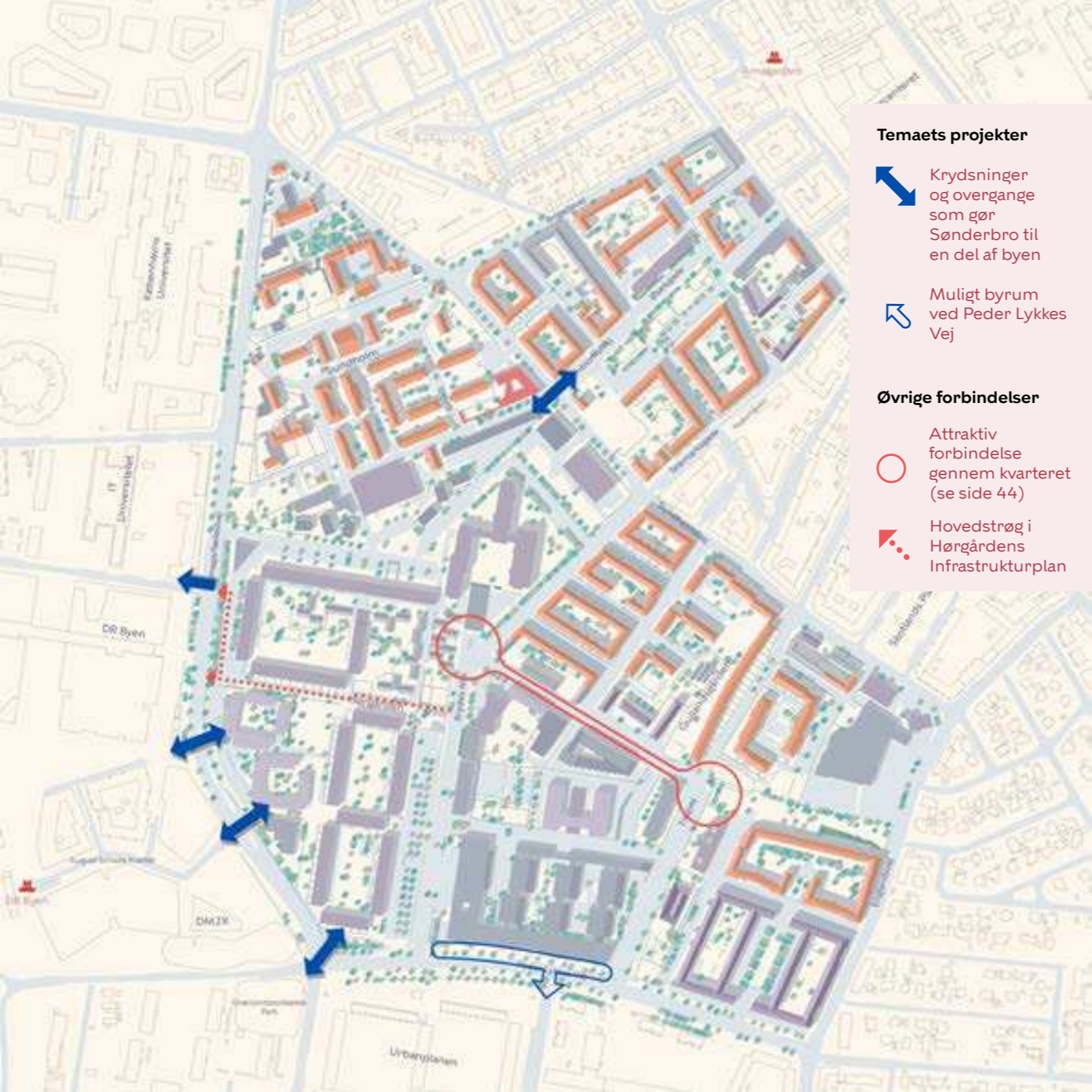

Peder Lykke Skolen

Byhaven på Sundholm

TEKNOLOGI FORBUND ET KVARTER

Temaets projekter

 Krydsninger og overgange som gør Sønderbro til en del af byen

 Muligt byrum ved Peder Lykkes Vej

Øvrige forbindelser

 Attraktiv forbindelse gennem kvarteret (se side 44)

 Hovedstrøg i Hørgårdens Infrastrukturplan

Tema - Et forbundet kvarter

I fremtiden er Sønderbro...

... kendt som et helt særligt sted i København, hvor man er stolt af at bo og nyder at komme på besøg. Kvarteret er præget af kunst og interessante byrum. Intuitive og trygge forbindelser skaber sammenhæng og åbner kvarteret for byen, og man mærker, hvor tæt man er på fx Amager Fælled, Ørestad, Amagerbrogade og de to metrostationer.

Det kan vi se, når:

- Sønderbro opleves som et trygt, attraktivt og sammenhængende kvarter.
- Beboerne føler sig forbundet med hinanden og resten af byen.
- Positive fortællinger fylder i samtalen om kvarteret.

Hvorfor:

Et forbundet kvarter er vigtigt for at skabe en inkluderende og klimavenlig by. Selvom Sønderbro er centralt placeret, er kvarteret afskåret fra resten af byen på grund af brede og trafikerede veje, og kvarteret har få forbindelser på tværs og mange lukkede facader og byrum. Det hæmmer trygheden og begrænser beboernes mobilitet og kvarterets potentiale. For at øge livskvaliteten og den sociale sammenhængskraft er det derfor vigtigt at Sønderbro forbindes på tværs af kvarteret og til resten af byen.

Projekter:

- En positiv kvarteridentitet
- En kærlig hånd til kvarteret
- Sønderbro - en del af byen

En positiv kvarteridentitet

Sønderbro skal være kendt som et levende, trygt og omsorgsfuldt kvarter, hvor man er stolt af at bo og glad for at komme på besøg. Her viser kunsten vej igennem kvarteret og signalerer, at dét her er et særligt kvarter, som vi passer på.

Området omkring Sundholm, Hørgården og Urbanplanen har i mange år haft et blakket ry. Kriminalitet, stoffer, bander og knivstikkeri er en del af kvarterfortællingen. Det dårlige omdømme påvirker beboerne. Spørger man beboerne i Hørgården og Urbanplanen, hvad der er det negative ved at bo netop her, peger allerflest på det negative omdømme.

Sønderbro har stort potentiale for positive kvarterfortællinger om kvarterets by- og naturnære beliggenhed og den særlige kultur for at passe på både samfundets svageste og klimaet. Nye fortællinger kan skabe lokal stolthed og bidrage til, at nuværende beboere bliver boende og nye københavnere har lyst til at komme til.

Det vil vi

Områdefornyelsen vil bruge kunst og positive fortællinger til at styrke kvarterets identitet.

Sammen med lokale kultur- og kunstaktører som fx Fabrikken for Kunst og Design, vil vi

skabe nye kunstopplevelser. Kunsten skal ud i byens rum og skabe destinationer, vise forbindelser og skabe stolthed hos beboerne. Kunsten kan have forskellige udtryk og skal skabes med fokus på ejerskab bredt i kvarteret.

Sammen med lokale aktører som fx Amagerplanen og tryghedspartnerskabet Amager Partnerskab vil vi fortælle de gode historier fra kvarteret. Vi vil sætte fokus på kvarterets stærke omsorgsfulde fællesskaber som en vigtig del af kvarterets identitet og en inspiration for resten af byen.

Vi vil invitere resten af byen på besøg og bidrage til et mere nuanceret billede af kvarteret.

Budget

2,5 mio. kr.

Midlerne skal blandt andet bruges til kunstopplevelser i kvarteret og en formidlingsindsats, der kan forbedre omdømmet og styrke stoltheden over at bo i kvarteret.

Når projektet er gennemført

- Er kunst i kvarteret med til at binde kvarteret sammen og invitere besøgende ind.
- Bidrager kunst og fortællinger fra kvarteret til et positivt omdømme.

Gavlmaleri ved Englandsvej af Mathilde Digmann

En kærlig hånd til kvarteret

Sønderbro skal være et rart sted at være. Kvarteret skal hænge godt sammen med stier, der er nemme at færdes på, og grønne hjørner og pladser, der opleves som indbydende steder at mødes eller tage en pause.

Der er stort potentiale i at arbejde med små opgraderinger eller renovering af kvarterets stier og små pladser.

Kvarterets stier og smutveje kan opleves som slidte og utidssvarende. Det kan fx være svært at krydse området med en ladcykel eller en rollator både ved Sundholm og omkring Hørgården. Nogle steder ender gang- og cykelstier blindt, ved manglende nedkørsler eller bomme, man ikke kan passere.

Samtidig er kvarteret kendetegnet ved mange hegn. Hegnene markerer skellet mellem det fælles og det private. Nogle steder har hegnene en positiv effekt og er med til at gøre det let at forstå og aflæse byrummet. Men andre steder er hegnene med til at skabe en oplevelse af, at kvarteret er lukket og opdelt. Hegn uden gennemkig og hegn over højnehøjde skaber fx en meget hård kant mellem det private og det fælles, mens grønne hegn med gennemkig skaber en blødere overgang.

Det vil vi

Områdefornyelsen skal prioritere hvilke stier og mindre byrum, der skal have et løft.

Vi vil afprøve, hvordan lys eller andre installationer kan øge trygheden de steder, hvor følelsen af tryghed ikke er høj.

Områdefornyelsen vil samarbejde med de grundejere, der har opsat bomme og hegn, og undersøge, om de kan gøres mere imødekomende eller helt fjernes.

Budget

3,1 mio. kr.

Midlerne skal blandt andet bruges til mindre byrumsforbedringer og til at forbedre stier og forbindelser.

Når projektet er gennemført..

- Er kvarterets byrum og stier indbydende og tilgængelige.
- Understøtter kvarterets byrum godt naboskab og tryghed.

Passage ved Sættørdalsgade.

Sønderbro - en del af byen

Det skal være let og oplagt at bevæge sig gennem Sønderbro og videre til Amager Fælled, Ørestad Nord og resten af byen. Områdets store aktører og grundejere skal samarbejde om udviklingen i og på kanten af Sønderbro ud fra fælles visioner.

Brede veje omgiver Sønderbro. Vejene fungerer som mentale og fysiske barrierer mellem kvarteret og den omkringliggende by.

Få forbindelser på tværs af de omkransende veje kombineret med mange hegn, hække og parkeringspladser skaber en oplevelse af, at Sønderbro og nabokvartererne vender hinanden ryggen. Der er fx kun få hundrede meter fra Sønderbro til Remiseparken, men en stor del af kvarterets beboere oplever ikke, at parken er en del af deres lokalområde.

Det vil vi

Der er mange stærke aktører i og omkring Sønderbro. I området ligger blandt andet DR, store uddannelsesinstitutioner og erhverv, men også en række boligorganisationer og kommunale institutioner. Der er samtidig flere store bygge- og anlægsprojekter i gang og på vej.

Det er oplagt at koordinere indsatserne på

tværs og formulere fælles visioner. Fælles visioner for bedre sammenhæng vil komme både Sønderbro og nabobydelene til gavn.

Fælles visionsplan: Områdefornyelsen vil samle lokale aktører om at formulere en fælles visionsplan for Sønderbro og kvarterets kobling til resten af byen.

Områdefornyelsen vil gå ind i samarbejdet med særligt fokus på koblinger på tværs af Peder Lykkes Vej, Amagerfælledvej og Sundholmsvej.

Peder Lykkes Vej skal bearbejdes, så det bliver lettere at komme på tværs. Samtidig er der et stort potentiale i at ændre vejens indretning og derved gøre vejen smallere og give plads til flere sammenhængende grønne kvadratmeter, som kan bruges rekreativt fx af skolen.

Amagerfælledvej skal have færre barrierer på begge sider af vejen. Overgangene skal være

Kvarteret mod nord - set fra krydset Amager Fælled Vej og Peder Lykkes Vej. Foto: Thomas Windfeld

grønne, synlige og indbydende at benytte.

Sundholmsvej skal være lettere at krydse. Ved Kornblomstvej skal forbindelsen styrkes mellem Laden og legepladsen ved Øselsgade. Forbedringen kan tænkes sammen med et kommende klimatilpasningsprojekt på Kornblomstvej.

Den nærmere afklaring af steder prioriteres i samarbejde med projektgruppen.

Budget

7 mio. kr.

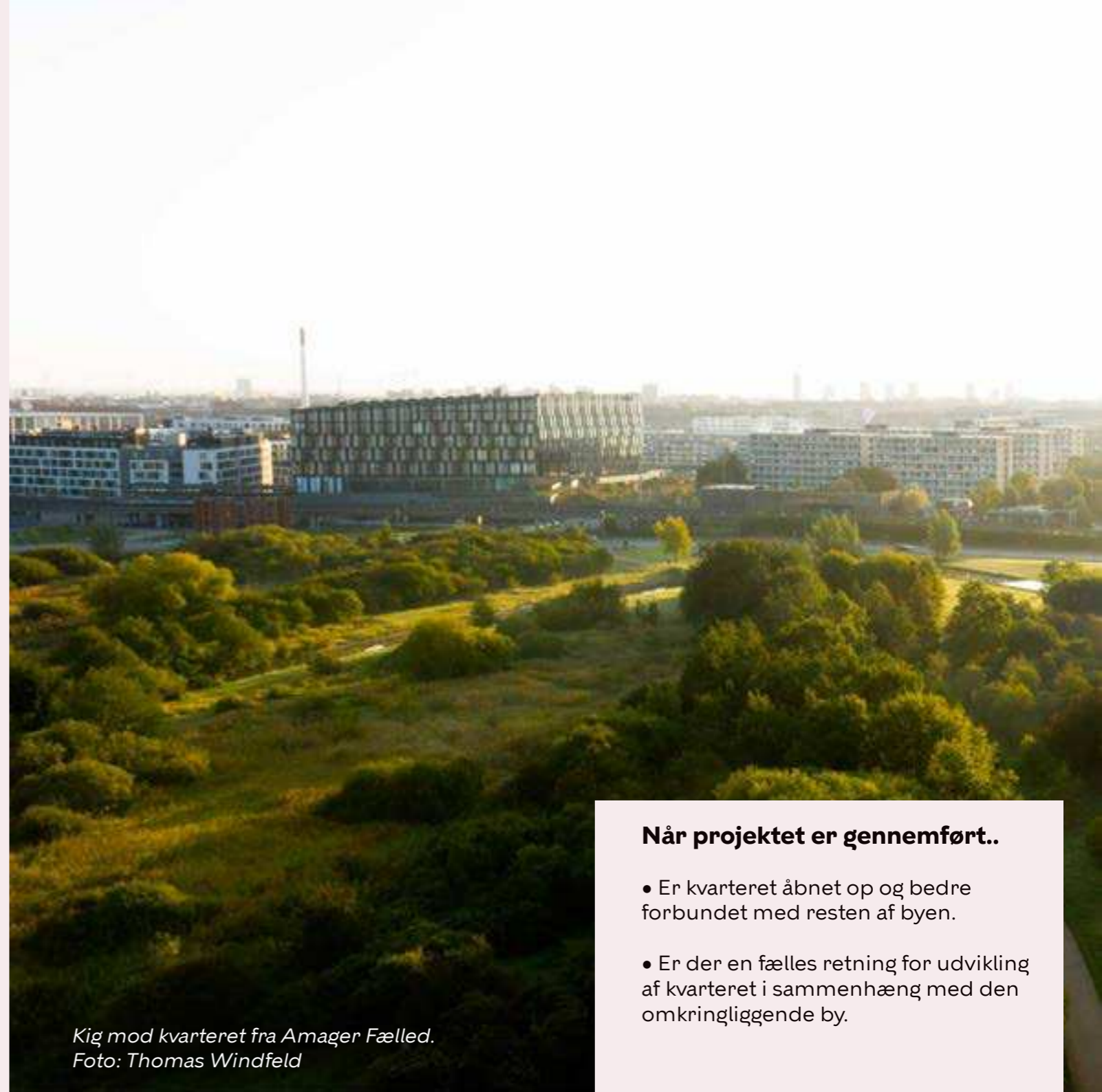
Der afsættes midler til at samle områdets aktører om at udarbejde en fælles visionsplan for udvikling i og omkring Sønderbro. Visionsplanen skal særligt have fokus på Sønderbros kobling til resten af byen.

Midler prioriteres desuden til at forbedre tværgående forbindelser ved tre veje: Peder Lykkes Vej, Amagerfælledvej og Sundholmsvej. Peder Lykkes Vej og Amagerfælledvej har højeste prioritet.

Her skal midlerne blandt andet gå til at forbedre vejenes kanter eller arealer, der ligger

lige op til vejene. Der afsættes kun i begrænset omfang midler til egentlige trafikale projekter.

Vision om et nyt attraktivt parkrum ved Peder Lykke Skolen, hvor vejen indsnævres og arealet indrettes for skolen og kvarteret, kræver forventet yderligere finansiering på 25-30 mio. kr. via budgetforhandlingerne.

*Kig mod kvarteret fra Amager Fælled.
Foto: Thomas Windfeld*

Når projektet er gennemført..

- Er kvarteret åbnet op og bedre forbundet med resten af byen.
- Er der en fælles retning for udvikling af kvarteret i sammenhæng med den omkringliggende by.

FÆLLES,

SKABER

Tema - Fællesskaber

I fremtiden er Sønderbro...

... et kvarter, hvor fællesskaber og klimahandlinger blomstrer. Det er nemt at blive en del af den grønne omstilling og af kvarterets netværk og relationer, som fremmer trivsel og engagement, og gør klimavenlige løsninger til en del af hverdagslivet. Man hilser på hinanden i kvarteret, og der er plads til forskellighed og gode rammer for at mødes, og alle føler sig værdsat.

Det kan vi se, når:

- Fællesskaber i kvarteret opleves som synlige og inkluderende.
- Beboerne oplever, at fællesskaberne understøtter tillid, handlekraft og godt naboskab.
- Beboere og lokale aktører deltager aktivt i den grønne omstilling.

Hvorfor:

Stærke fællesskaber er kernen i en by med høj livskvalitet og handlekraft, hvor alle oplever at de kan bidrage. Selvom Sønderbro har mange fællesskaber, er de ikke altid lette at se eller få adgang til. Manglen på offentlige kulturinstitutioner begrænser mulighederne for engagement og kan føre til isolation. Styrkelse af fællesskaberne i Sønderbro vil derfor fremme samhørighed, engagement og den grønne omstilling i kvarteret

Projekter:

- Sammen om klimahandlinger
- Flere med i fællesskaber

Sammen om klimahandlinger

I Sønderbro er vi fælles om at gøre en indsats for klimaet. Grøn omstilling skal være en naturlig del af hverdagslivet og kvarterets fællesskaber. Det skal være synligt, hvordan man kan bidrage, og føles overkommeligt at være med.

Kloden har knappe ressourcer, og det skal Sønderbro, sammen med resten af København, forholde sig til.

I kvarteret er der allerede fokus på at genbruge, bruge overskudsmad, reparere og skabe mere biodiversitet, men der kan gøres mere.

De eksisterende grønne fællesskaber i kvarteret kan være svære at opdage og finde ind i.

I kvarterets boligforeninger er der mange muligheder for at skabe klimahandling sammen. Godt halvdelen af kvarterets boliger har et energimærke, der tyder på, at der med fordel kan laves energirenoveringer. Omkring en fjerdedel af beboelsesejendommene kan bruge deres fjernvarme bedre. Der er stort potentiale for at producere strøm fra solceller. Hvis man udnytter kvarterets fulde potentiale, kan strøm fra solceller dække cirka en fjerdedel af elforbruget i kvarterets boliger.

Lige nu er der meget plads til at sortere affald som restaffald i Sønderbro. Det kan påvirke, om vi får genanvendt og genbrugt det, vi smider ud. Sønderbro har både en nærgenbrugsstation og andre byttemuligheder, og der er stort potentiale for at mere genbruges lokalt eller sorteres til genanvendelse.

I kvarteret er der kun få muligheder for at bidrage til mindre fossilt transport ved at bruge delebiler eller oplade sin elbil.

Det vil vi

Områdefornyelsen vil arbejde for at Sønderbros beboere og aktører får mulighed for at omsætte ambitionerne i Københavns klimaplan til klimahandlinger i hverdagen.

En vigtig del af indsatsen handler om give kvarterets beboere og aktører handlekraft til at reducere deres klimaaftryk gennem fælles indsatser.

Bytteplantedag på Hørgården Nørgenbrugsstation

En grøn omstillingsplan skal vise kvarterets potentialer og udpege de klimaindsatser, der kan samarbejdes om i boligforeninger og på tværs af kvarteret.

Vi vil udbrede kendskabet til mulighederne for at få kommunal støtte til at forbedre boligerne eller byrum. Det gælder fx energirenoveringer, biodiversitetsindsatser og etablering af solceller. I samarbejde med HOFOR vil Områdefornyelsen sørge for at kvarteret har viden om, hvordan boligforeningerne ned-sætter deres vand- og varmekonsum.

Områdefornyelsen har ansat en klimamedarbejder, der medfinansieres af kommunens Klima Taskforce og Bygningsfornyelsen. Klimamedarbejderen skal støtte bæredygtige indsatser i kvarteret og styrke klimasamarbejde mellem netværk, aktører og beboere i bydelen.

Budget

3 mio. kr.

Midlerne skal blandt andet bruges til aktiviteter, kampagner, formidling, løn til en klimamedarbejder og støtte til aktører og fællesskaber.

Hertil kommer en merfinansiering på 0,5 mio. kr. af europæiske fondsmidler fra EU-programmet URBACT samt en merfinansiering på 2,3 mio. kr. af kommunale budgetmidler til en klimamedarbejder.

URBACT

Når projektet er gennemført..

- Er kvarterets klimaaftryk mindsket.
- Deltager beboere og aktører aktivt i den grønne omstilling.

Havedag i Hørgårdens byhave

Flere med i fællesskaber

Sønderbro skal være et sted, hvor man føler sig som en del af lokalsamfundet. Et kvarter, hvor der er gode rammer for at mødes med andre, og hvor fællesskaberne er synlige og inkluderende.

I Amager Vest er ensomhed et stigende problem. Flere og flere opfatter sig selv som ensomme. Samtidig føler færre sig trygge i Urbanplanen og Hørgården end i resten af byen, og færre føler sig som en del af et lokalt fællesskab.

I Sønderbro er der interessefællesskaber gemt rundt om i kvarteret, men de er svære at opdage og finde ind i. Der er et stort lokalt ønske om at synliggøre og skabe bedre overblik over de fællesskaber, der findes i kvarteret.

Sønderbro har ingen offentlige indendørs mødesteder. Der er fx intet bibliotek og ingen idrætsanlæg, hvor man uformelt kan droppe ind efter skole, arbejde eller i en weekend.

Det vil vi

I Sønderbro er der en række mødesteder fx Maskinhallen, Foreningshuset Sundholm 8, Den bemandede legeplads i Øselsgade, Hørgården Nærgenbrugsstation og byhaverne på Sundholm og i Hørgården. Områdefornyelsen vil støtte kvarterets mødesteder og fællesskaber i at blive mere synlige og forbedre de

fysiske rammer om deres aktiviteter.

Derudover vil vi undersøge, om der er andre steder i kvarteret, der kan bruges fleksibelt som mødesteder og frirum for fællesskaber - fx hundefællesskaber og andre interessefællesskaber.

Vi vil støtte kvarterets fællesskaber, foreninger og projekter i at udvikle deres projekter og ideer og skabe nye koblinger til hinanden og lokalområdet.

Budget

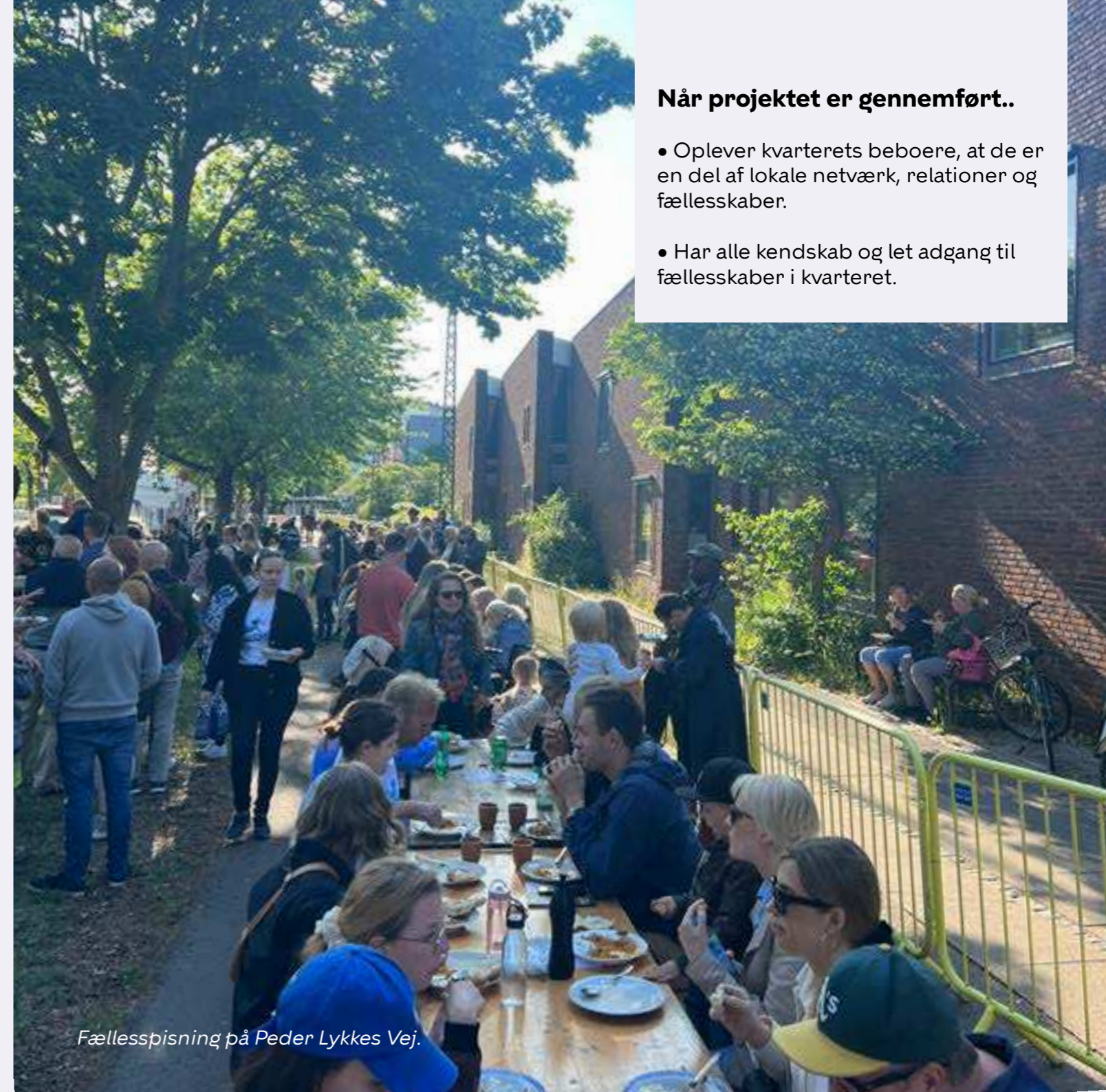
2,5 mio. kr.

Midlerne skal give Sønderbros aktive mødesteder et mindre fysisk løft. Herunder Den bemandede legeplads i Øselsgade. Derudover skal midlerne støtte aktører i forhold til deres projekter og synlighed.

Visionen om etablering af et sammenhængende og attraktivt grønt byrum ved Øselsgade, kræver forventet yderligere finansiering på 12-16 mio. kr. via budgetforhandlingerne.

Når projektet er gennemført..

- Oplever kvarterets beboere, at de er en del af lokale netværk, relationer og fællesskaber.
- Har alle kendskab og let adgang til fællesskaber i kvarteret.

Fællesspisning på Peder Lykkes Vej.

MØDESTEDER & ÅNDEHULLER ER

Temaets projekter

- Attraktive byrum binder kvarteret sammen
- Et centralt sted at mødes
- Sammen om Sundholm

Øvrige projekter

- Hovedstrøg i Hørgårdens infrastrukturprojekt

Tema - Mødesteder og åndehuller

I fremtiden er Sønderbro...

... et varieret og levende kvarter med en bred vifte af byrum og faciliteter, der understøtter et godt hverdagsliv. Funktioner og kvaliteter i byrummene skaber mødesteder og åndehuller for lokale og besøgende og positive møder mellem brugergrupper.

Det kan vi se, når:

- Byrum i kvarteret opleves som indbydende og fungerer som mødesteder.
- Beboerne oplever, at byrum og funktioner opfylder kvarterets behov.
- Kvarterets mødesteder og åndehuller fremmer tilhørsforhold og ejerskab hos forskellige brugergrupper.

Hvorfor:

Mødesteder og åndehuller er vigtige for at skabe en by med plads til alle og styrke den sociale sammenhængskraft. Sønderbro har få byrum, offentlige mødesteder og grønne områder, og de eksisterende er ofte slidte og mindre indbydende. For at fremme kvarterets sociale liv og et godt hverdagsliv, er det nødvendigt at tilføre nye funktioner til kvarteret og gøre stederne mere tiltalende for både beboere og besøgende.

Projekter:

- Attraktive byrum binder kvarteret sammen
- Et centralt sted at mødes
- Sammen om Sundholm

Attraktive byrum binder kvarteret sammen

Sønderbro skal være et sammenhængende kvarter, hvor beboere og besøgende kan bevæge sig på tværs af bydelen med gode muligheder for ophold og aktiviteter undervejs. En bedre hovedforbindelse igennem kvarteret med gode hverdagsbyrum skal styrke det sociale liv og gøre kvarteret mere oplevelsesrigt og attraktivt at besøge.

I øjeblikket er det svært at bevæge sig på tværs af kvarteret imellem Englandsvej og Amagerfælledvej. De forskellige boligblokke og områder opleves som små øer, der lukker sig om sig selv, og som kan være svære at finde rundt imellem og ind igennem. I stedet vælger beboere de store trafikerede veje, hvor man ikke på samme måde får en fornemmelse af kvarterets særlige steder.

Desuden oplever mange beboere kvarterets byrum, stisystemer og vejarealer som grå og uden den store oplevelsesværdi. Det underbygges af, at der sammenlignet med andre dele af byen er få grønne kvadratmeter imellem bygningerne i Sønderbro.

Byrummet ved Blå Bane er et af Sønderbros få offentlige kommunale arealer og et aktivt samlingspunkt for mange i kvarteret. Flere af

faciliteterne er slidte, og det kan være svært at orientere sig i området mellem Blå Bane og Tingvej. Det er svært at forstå, hvor man kan opholde sig, og hvordan man kan bevæge sig gennem området.

På Hørhusvej dominerer asfalt, parkering og lukkede facader gadebilledet. Hvor Hørhusvej og Brydes Allé mødes, er det svært at gennemskue, hvordan man kommer videre gennem Hørgården til Ørestad Nord, metroen, Amager Fælled eller til det nye attraktive byrum, der etableres mellem Hørgården og Sundholm.

Det vil vi

Områdefornyelsen vil etablere en attraktiv og grøn forbindelse igennem kvarteret, der gør det nemmere at finde vej og leder cyklister, gående og personer med funktionsned-

Strækning fra Englandsvej over Blå Bane mod vest. Foto: Thomas Windfeld

sættelse sikkert og behageligt igennem kvarteret. Langs forbindelsen skal der være plads til ophold og oplevelser.

Med udgangspunkt i Hørhusvej og byrummene i hver ende af vejen vil Områdefornyelsen styrke oplevelsen af Sønderbro som et sammenhængende kvarter.

Byrummet ved Blå Bane skal invitere til aktivitet og ophold og være et tydeligt bindeled videre mod øst til Sætterdalsparken og bylivet ved Amagerbrogade.

I den anden ende af Hørhusvej ved Brydes Allé, skal der skabes et sammenhængende byrum, som støtter op om livet ved det lille lokale butikscenter, institutionerne og Hørgården Nærgenbrugsstation. Samtidig skal byrummet være et velfungerende bindeled til det nye hovedstrøg, der etableres i Hørgården, og til byrummet mellem Hørgården og Sundholm.

En del af de kommende byrum ønskes etableret på grunde, der ikke ejes af kommunen. Derfor er samarbejde med lokale grundejere og beboere en forudsætning for at løfte kvaliteten af de udpegede byrum.

Budget

11 mio. kr.

Midlerne skal bruges til at etablere første del af den samlede forbindelse og opgradere byrummene ved Blå Bane og krydset mellem Hørhusvej og Brydes Allé. Med midlerne skal der tilføres beplantning, flere opholdsmuligheder og andre tiltag, som styrker forbindelsen og skaber nye mødesteder og åndehuller i kvarteret.

Vision om etablering af en sammenhængende forbindelse, der føres igennem Sætterdalsparken og kobles til Hørgården, kræver forventet yderligere finansiering på 10-15 mio. kr. via budgetforhandlingerne.

Lille torv ved Hørgården

Når projektet er gennemført..

- Skaber forbindelsen bedre sammenhæng mellem kvarterets særlige steder.
- Bidrager forbindelsen til et mere oplevelsesrigt gademiljø og byrum, særligt ved Blå Bane og krydset mellem Brydes Allé og Hørhusvej.
- Er det nemt og trygt at bevæge sig på tværs af kvarteret.

Et centralt sted at mødes

Området mellem Hørgården og Sundholm skal være et nyt centralt mødested for Sønderbros beboere. Et indbydende og trygt samlingspunkt, hvor forskellige brugergrupper mødes.

Midt i kvarteret ligger Hørgården og Sundholm med ryggen til hinanden. Imellem dem findes et stort ubrugt og forsømt areal. Kvarteret mangler frie arealer til at mødes og samles på. Derfor er der allerede afsat budgetmidler til at anlægge et mødested, der fremover skal være et aktivt centrum i kvarteret.

På arealet ligger en unik men ubrugt trælade. Laden er en vigtig del af Sundholms historiske kulturmiljø. Laden har et stort potentiale for at skabe mere liv i området og være rum for møder mellem brugere af Sundholm og beboere fra andre dele af kvarteret.

Det vil vi

Områdefornyelsen vil konkretisere, hvordan arealet mellem Hørgården og Sundholm kan udvikles til et trygt og attraktivt mødested, der samler områdets beboere og besøgende.

Derudover vil vi undersøge, hvordan laden kan blive et aktiv i kvarteret. Laden skal udvikles med en respekt for den særlige placering og for de forskellige

brugergrupper, der bor side om side i området. Projektet skal udvikles i tæt samarbejde med relevante naboer, aktører og kommunale forvaltninger.

Vi vil afprøve forskellige måder at bruge Laden på for at få viden om fremtidige potentialer.

Budget

3,5 mio. kr.

Med kvarterplanen afsættes midler der skal bruges til en mindre renovering og udvikling af Ladens faciliteter samt aktiviteter og midlertidige afprøvninger. Derudover vil vi arbejde for at rejse fondsmidler til en mere gennemgribende istandsættelse af Laden.

Der er i forvejen afsat 25 mio. kr. fra Budget 2024 til at etablere et trygt og attraktivt byrum mellem Hørgården og Sundholm med afsæt i forandringsplanen for Hørgården.

Den gamle lade ved Sundholm

Når projektet er gennemført..

- Er mødestedet med til at samle områdets beboere og besøgende.
- Bidrager mødestedet til ejerskab og stolthed i kvarteret.

Sammen om Sundholm

Sundholms udearealer skal løftes, så brugerne både kan være med i fællesskabet og trække sig tilbage til rolige åndehuller. Samtidig skal det være trygt for både små og store beboere udenfor Sundholm at bevæge sig igennem området. En samlet vision skal give udviklingen en fælles retning.

Sundholm har en lang historie som samlingssted for tilbud til meget sårbare målgrupper som fx hjemløse. I uderummene imellem de forskellige tilbud findes et fællesskab på tværs af brugergrupper. Udearealerne er nogle steder meget nedslidte, og der er ikke mange stille steder at fortrække til, hvis man ikke ønsker at være en del af det store selskab.

For nogle naboer virker det ikke trygt at gå igennem Sundholm. Derudover ønsker nogle af Sundholms brugere, at deres aktiviteter kan foregå mere afskærmet. Koncentrationen af udsathed kan virke overvældende, og flere af de aktører, der arbejder med brugerne af Sundholm, taler om, at brugerne skal kunne spejle sig i et almindeligt hverdagsliv, samtidigt med, at de skal kunne have et helle i byen, hvor netop de hører til.

Det vil vi

Områdefornyelsen vil sammen med brugerne af Sundholm, naboer, Socialforvaltningen, Københavns Ejendomme og lokale aktører

undersøge, hvordan udearealerne kan tilpasses fællesskabets brug med respekt for områdets unikke arkitektur.

Vi vil udarbejde en fælles vision for Sundholm og en handleplan for realisering af visionen. Områdefornyelsen vil arbejde for at indgå et fondssamarbejde om at udvikle Sundholm sammen med brugerne.

På udvalgte steder vil vi anlægge mindre byrum og styrke bevægelsen igennem Sundholm, så fx skolebørn trygt kan passere.

Budget

5 mio. kr.

Midlerne skal bruges til at lave en fælles vision og handleplan for udvikling af Sundholms udearealer og til forbedringer på to til tre lokationer.

Vision for projektet indebærer, at en større del af udearealerne på Sundholm fornyes, kræver forventet yderligere finansiering på 8-10 mio. kr. via budgetforhandlingerne.

Når projektet er gennemført..

- Er Sundholms udearealer trygge og attraktive for brugere og beboere.
- Understøtter udearealerne respektfulde møder mellem forskellige brugergrupper.

Ved Natcafeen på Sundholm. Foto: Melissa Ørnstrup

Sådan arbejder Områdefornyelsen

Områdefornyelsen er en åben invitation til at deltage i udviklingen af Sønderbro. Lokalt engagement og samarbejde er en grundsten i Områdefornyelsen. Lokale kan uanset forudsætninger deltage i kvarterets udvikling. I styregruppen får man indflydelse på strategiske beslutninger, i projektgrupperne udvikler man et bestemt projekt, og til åbne arrangementer kan man uformelt komme med et input til kvarterets udvikling.

Vores København

Områdefornyelsen er en indsats under Teknik- og Miljøforvaltningen. Forvaltningens vision "Vores København" sætter retningen for Områdefornyelsens metoder og overordnede mål. Fire pejlemærker fra "Vores København" understøtter arbejdet med at udvikle Sønderbro fra et udsat byområde til at attraktivt kvarter i København:

1. Plads til byens liv
2. Klimavenlig hverdag
3. En by for alle
4. Samarbejde om byen

Det betyder blandt andet, at vi stiller ambitiøse klimakrav til kommunen selv, københavnere og vores samarbejdspartnere. Vi vil prioritere klimavenlige løsninger i både drift, anlæg og planlægning.

Styregruppen og projektgrupper

Områdefornyelsen er organiseret med en lokalt nedsat styregruppe og lokale projektgrupper.

Styregruppen skal sikre, at projekternes rammer udvikles med udgangspunkt i lokale ønsker og behov og arbejder med de problemstillinger, der er beskrevet i kvarterplanen. Styregruppen består af beboerrepræsentanter, lokale aktører og repræsentanter for hver af kommunens syv forvaltninger. I alt er der 34 medlemmer og 9 suppleanter i styregruppen.

Hvert områdefornyelsesprojekt får tilknyttet en projektgruppe, der består af interesserede lokale beboere og aktører og er åbne for alle. Projektgrupperne modner, udvikler og forankrer projekterne og skal også sikre, at de mange forskellige lokale interesser balanceres i udviklingen af det enkelte projekt.

Områdefornyelsen bestående af styregruppen, projektgrupperne og det lokale områdefornyelseskantor indhenter viden om kvarterets udfordringer, tester nye løsninger og styrker det lokale værtskab, som skal sikre, at projekter lever videre i fremtiden.

Kvarterdag marts 2024. Foto: Jens Panduro

Lokal tilstedeværelse

Områdefornyelsen har et lokalt kontor i kvarteret, så områdefornyelsens medarbejdere er let tilgængelige for områdets beboere og aktører. Samtidig får medarbejderne en stærkere forståelse for kvarteret og en lokal indsigt, der gør det muligt at reagere på udviklinger i kvarteret, når den finder sted.

Repræsentation og tavse stemmer

Det skal være nemt og attraktivt at engagere sig i Områdefornyelsens projekter. Sammen vil vi bruge en bred vifte af metoder, så de grupper, der normalt er underrepræsenteret i samtalen om byens udvikling, bliver en del af samtalen om Sønderbro. Alle skal have en stemme i udviklingen af deres kvarter.

Lokal forankring fra start til slut

Forandringer tager tid. De fem år, som områdefornyelsen har i kvarteret, er ikke længe. Når Områdefornyelsen afsluttes, skal kvarterets beboere stå stærkere og være bedre rustede til at tage aktivt del i udviklingen af deres by og lokalområde. Områdefornyelsen skal derfor styrke viden om og kompetencer i kvarterudvikling lokalt. Vi vil også understøtte eksisterende netværk eller skabe nye blivende netværk, hvor faste lokale aktører tager ejerskab, så de kan drives videre og vokse, også efter Områdefornyelsen er afsluttet.

Forandringsplan for Hørgården

Hørgården er kvarterets største sammenhængende almene boligbebyggelse. Hørgården ejes af Boligforeningen 3B og administreres af KAB. Boligområdet var på statens liste over parallelsamfund i 2018 og 2019, og har siden været udpeget som et såkaldt forebyggelsesområde. For at vende udviklingen har Københavns Kommune sammen med 3B/KAB lavet en forandringsplan for Hørgården.

Forandringsplanen indeholder en række udviklingsprojekter for området. Fire af de projekter er med i Områdefornyelsens Sønderbros kvarterplan. Det drejer sig om: "Byrum mellem Hørgården og Sundholm - et grønt kunstbyrum til passage og ophold", "Laden - centrum for nye fællesskaber", "Peder Lykkes Vej - en grøn og sikker kobling" og "Forbindelser og koblinger - sammenhæng i lokalområdet". Forandringsplanen indeholder derudover to projekter: "Mulig fortætning i Hørgården - nye boligtyper til flere" og "Infrastrukturprojekt i Hørgården - fra lukket til åbent, grønt og aktivt boligområde" som videreføres af boligorganisationerne. De to projekter indgår ikke direkte i Områdefornyelsen Sønderbros projekter, men Områdefornyelsen vil så vidt muligt støtte op om projekterne og understøtte en god trafikal og oplevet sammenhæng mellem boligområdet Hørgården og den omkringliggende by.

Boligsocial helhedsplan Amagerplanen

En stor del af kvarterets almene boliger er omfattet af den boligsociale helhedsplan Amagerplanen frem til udgangen af 2025.

Områdefornyelsen Sønderbro vil arbejde tæt sammen med Amagerplanen og bakke op om den boligsociale helhedsplans indsatser. Her ønsker Områdefornyelsen særligt at støtte op om helhedsplanens arbejde for at få flere unge ind i fritidsjob og lømmepengejob samt arbejdet med at forbedre områdets omdømme.

Aktivitetcentret Sundholm

Områdefornyelsen vil frem til 2029 løbende have opgaver, der skal aflønnes gennem socialt frikort. Et socialt frikort giver de mest udsatte borgere mulighed for at tjene et beløb uden at blive trukket i fx kontanthjælp eller anden offentlig ydelse.

Sammen med Aktivitetcentret Sundholm, Center for Udsatte Voksne og Familier vil vi afprøve en model for, hvordan Teknik- og Miljøforvaltningen kan gøre brug af ordningen om socialt frikort i lignende projekter.

Amager Vest Lokaludvalg

Områdefornyelsen vil løbende være i dialog med Amager Vest Lokaludvalg, både gennem udvalgets repræsentation i styregruppen og

gennem fælles møder. Vi vil have fokus på vidensdeling og på at skabe merværdi, hvor bydelsplanens emner og Områdefornyelsens projekter overlapper hinanden.

Høsegården i Byhaven, Sundholm. Foto: Melissa Ørnstrup

Styregruppen

Øverst fra venstre mod højre:

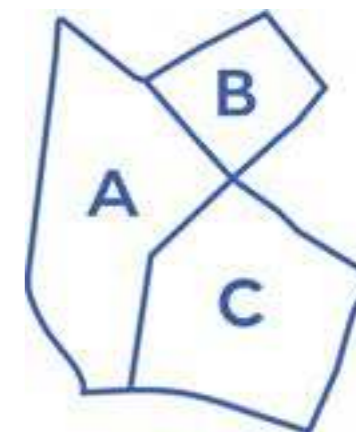
Anne-Sofie Thomsen, Amager Vest Lokaludvalg
Julie Abitz, Amagerplanen boligsocial helhedsplan
Lene Larsen, beboer Område C
Maria Mailand, beboer Område A
Niels Frisch Kjølholt, Områdefornyelsen Sønderbro
Mette Koch Andersen, beboer Område A
Tina Mølgaard, beboer Område C
Stine Rex Kneiding, Socialforvaltningen, Aktivitetscenter Sundholm
Esben Tjørnvig Henriksen, Teknik- og Miljøforvaltningen, Områdefornyelsen
Teddy Sidelmann Rasmussen, Frivilligcenter Amager
Majbritt Dalgaard, beboer Område B
Rikke Justesen Møller, foreninger og erhverv
Birgitte Maltesen, Sundholm 8 og Maskinhallen
Hodan Osman, (suppleant) Dorte Grastrup-Hansen, Miljøpunkt Amager
Pia Hasbjørn, beboer Område B
Ole Pedersen, foreninger og erhverv
Mark Gray, Amager Vest Lokaludvalg
Heidi Jonsdottir, beboer Område C
Umawadee Oksiri, (suppleant) beboer Område C
Ingeborg Degn, (suppleant) Tone Schnell DiBona, Økonomiforvaltningen, Sikker By
Charlotte Sigvaldi, beboer Område C
Gemma Martinez Rubio, (suppleant) beboer Område C
Jonas Wolt, beboer Område B
Pelle Jandrup, (suppleant) foreninger og erhverv

Ikke med på foto

Ahmed Elleholy, beboer Område A
Allan Magnussen, beboer Område C
Charlotte Malte, Fabrikken for Kunst og Design
Martin Jensen, Socialforvaltningen, Idrætsprojektet
Susan Sagnsby, Hørgårdens afdelingsbestyrelse
Annika Palmelund, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Peder Lykke Skole
Thomas Bøgh, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Kultur S
Lars Bo Sørensen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Plejecenter Hørgården
Claes Isbrandtsen, (suppleant) beboer Område B
Pia Kragkov Olsen, beboer Område B
Stephen Ahern, beboer Område C
Martin Kocuba, Grønjordsskollegiet

Øvrige pladser i styregruppen

(vakante foråret 2024)
Peder Lykke Skolens skolebestyrelse
Amager Fælled Skole skolebestyrelse
Gullandgårdens afdelingsbestyrelse
Kollegie repræsentant
Beskæftigelse- og Integrationsforvaltningen

Kort over beboer områder

Kvarterplanen bliver til

Mange lokale beboere og aktører har delt deres viden og ønsker for Sønderbro over første halvdel af 2024 og dermed givet input til denne kvarterplan.

Analyse og kortlægning

Kvarteret blev kortlagt og analyseret. Der blev fx lavet egenartsanalyse samt klima- og socioøkonomisk analyse.

Oktober 2023

Interviews

Omkring 100 centrale aktører fortalte om kvarterets potentialer og udfordringer.

Gademøder

Omkring 150 beboere delte deres blik på Sønderbro over kaffe og suppe til otte gademøder i kvarteret.

Kvarterdag

Cirka 200 lokale børn og voksne deltog til en festlig kvarterdag, hvor de kunne høre om analyser af kvarteret og andre lokales syn på Sønderbro.

Kvarterworkshop

Cirka 70 børn og voksne var med til fællesspisning og åben workshop, hvor de omsatte lokal viden til visioner og forslag til indsatser. Derefter gik områdefornyelseskontoret i gang med at skrive kvarterplanen.

Marts 2024

Kvartermøde og styregruppevalg

Cirka 70 børn og voksne kom til kvartermøde med lydvandring om byplanlægning, præsentation af kvarterplanens temaer og valg til styregruppen.

Evaluering og læring

Resultater og erfaringer fra Områdefornyelsen indsamles og deles løbende for at sikre fremdrift og forankring af projekterne og bidrage til fælles læring på tværs af aktører.

Indsamling af data og viden

Vi indsamler data og viden om områdefornyelsens projekter og om ændringer i kvarteret undervejs. På den måde kan vi observere og vurdere vores indsatser og foretage relevante justeringer undervejs, så vi opnår de bedst mulige resultater.

Når vi indsamler data, har vi fokus på de indikatorer, som er relevante for Områdefornyelsen, som fx deltagelse, byliv og tryghed. Vi indsamler både kvalitativt og kvantitativt data bl.a. gennem interviews og undersøgelser, og ved at involvere kvarterets beboere, besøgende og lokale aktører.

Evaluering og læring er afgørende for at sikre, at områdefornyelsens projekter forankres, og at den positive udvikling fortsætter, og skaber et varigt løft af kvarteret.

Midtvejsstatus

I 2027 gennemfører vi en midtvejsstatus, hvor vi tager temperaturen på projekterne, og vurderer sammenhængen mellem vision, målsætninger og fremdrift samt behovet for at justere og prioritere i indsatserne.

Det er også en anledning til at sikre fælles læring og ejerskab, som vi bruger til at styrke samarbejdet og engagementet omkring områdefornyelsen.

Styregruppen og områdefornyelseskontoret udarbejder en midtvejsstatus, som afrapporterer på områdefornyelsens målsætninger, fremdrift og økonomi og peger på eventuelle justeringer. Samtidig afholdes midtvejsvalg til styregruppen, hvor nye medlemmer kan tiltræde.

Teknik- og Miljøudvalget i Københavns Kommune forelægges områdefornyelsens midtvejsstatus og vil i den forbindelse blive orienteret om eventuelle ændringer i kvarterplanens projekter og budget

Slutevaluering

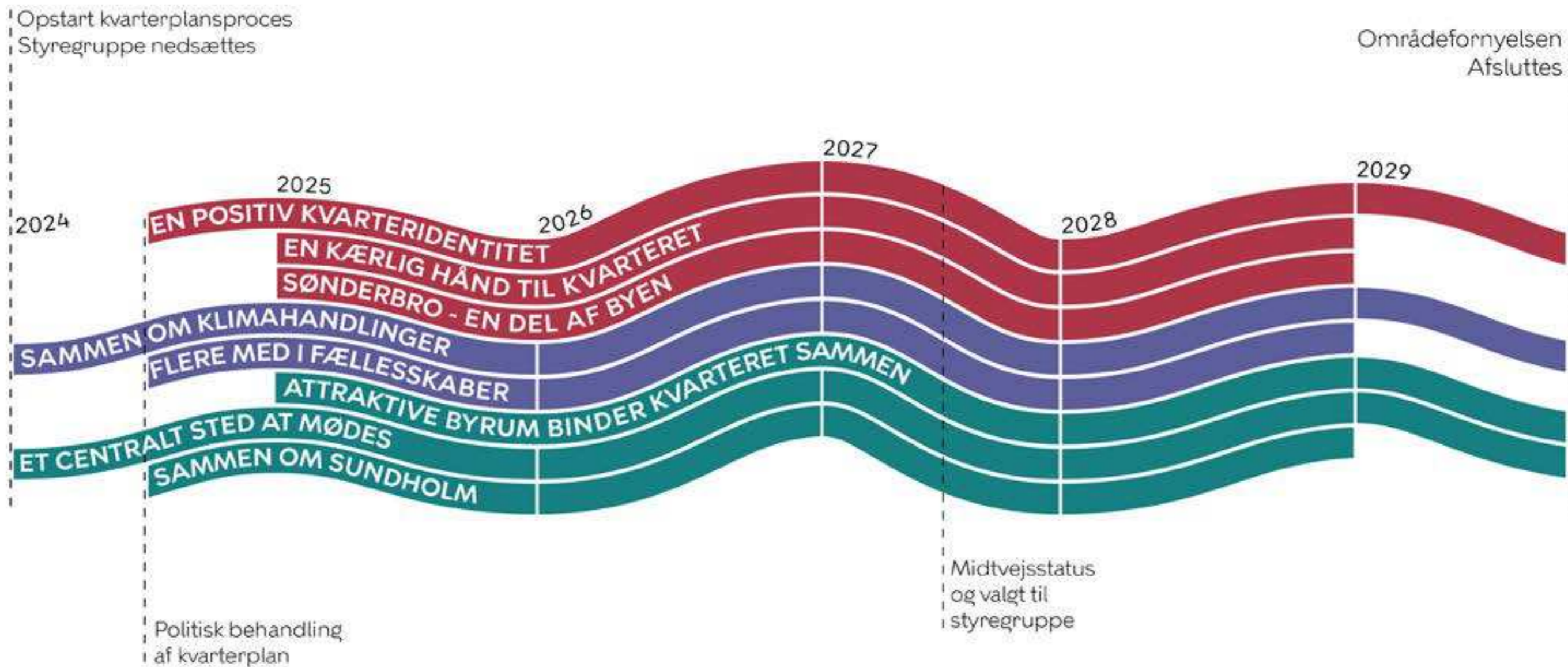
Ved områdefornyelsens afslutning i 2029 gennemføres en slutevaluering, hvor der gøres status på projekterne og opfyldelsen af målsætninger, og hvor den, indtil videre, opnåede virkning vurderes.

Vi deler viden fra evalueringen – både lokalt, kommunalt og på feltet – så vi sikrer, at erfaringerne fra Områdefornyelsen Sønderbro kommer andre til gavn og bliver delt og brugt på tværs af de indsatser, der arbejder med udsatte byområder.

Workshop, Fabrikken for Kunst & Design.

Tidslinje for Områdefornyelsen Sønderbro

Budget

Der er afsat 59,1 mio. kr. til at gennemføre Områdefornyelsen Sønderbro. Det er en grundbevilling til udvikling og delvis gennemførelse af projekterne. Områdefornyelsen vil herudover arbejde for at tiltrække yderligere investeringer til udvalgte projekter, så kvarterplanens fulde potentiale kan realiseres.

I tabellen ses fordelingen af de 59,1 mio. kr. på de enkelte projekter samt forbrugets fordeling i perioden 2024-2029.

Ud af de 59,1 mio. kr. er der brugt 1,5 mio. kr. til borger- og omverdensinddragelse og til at skrive kvarterplan i 2024. Det resterende beløb skal bruges til at gennemføre kvarterplanens projekter samt til projektledelse, som indbefatter borger- og omverdensinddragelse, vidensindsamling, fondssøgning og koordinering med øvrige projekter og initiativer i lokalområdet.

Desuden er der afsat midler til et lokalt områdefornyelseskantor, økonomistyring og styregruppebetjening. Områdefornyelsen er en del af Teknik- og Miljøforvaltningen, og skal derfor sikre, at økonomistyringen opfylder kommunens politikker og administrative praksis.

Udover grundbevillingen blev der med Københavns Kommunes Budget 2024 givet 25 millioner kr. til etablering af et trygt og attraktivt byrum mellem Hørgården og Sundholm.

Derudover er Områdefornyelsen Sønderbro partner i EU-projektet COPE, deltagelsen heri medfører medfinansiering fra EU på 530.000 kr. Ligesom Områdefornyelsens klimamedarbejder er medfinansieret af det kommunale projekt Klima Taskforce med 2,3 mio. kr.

	I alt	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Et forbundet kvarter	12.600.000 kr						
En positiv kvarteridentitet	2.500.000 kr	250.000 kr	500.000 kr	500.000 kr	500.000 kr	500.000 kr	250.000 kr
Sønderbro, en del af byen	7.000.000 kr	0 kr	500.000 kr	2.250.000 kr	3.000.000 kr	1.000.000 kr	250.000 kr
En kærlig hånd til kvarteret	3.100.000 kr	0 kr	400.000 kr	1.250.000 kr	1.250.000 kr	200.000 kr	0 kr
Fællesskaber	5.500.000 kr						
Sammen om klimahandlinger	3.000.000 kr	100.000 kr	300.000 kr	300.000 kr	1.000.000 kr	1.000.000 kr	300.000 kr
Flere med i fællesskaber	2.500.000 kr	100.000 kr	1.000.000 kr	1.000.000 kr	200.000 kr	200.000 kr	0 kr
Mødesteder og Åndehuller	44.500.000 kr						
Et centralt sted at mødes	3.500.000 kr	100.000 kr	2.500.000 kr	250.000 kr	250.000 kr	250.000 kr	150.000 kr
Attraktive byrum binder kvarteret sammen	11.000.000 kr	0 kr	400.000 kr	800.000 kr	2.000.000 kr	7.200.000 kr	600.000 kr
Sammen om Sundholm	5.000.000 kr	100.000 kr	500.000 kr	1.250.000 kr	3.000.000 kr	150.000 kr	0 kr
Borgerinddragelse og projektledelse	21.500.000 kr						
Lokalt kontor og programledelse	11.000.000 kr	1.100.000 kr	2.200.000 kr	2.200.000 kr	2.200.000 kr	2.200.000 kr	1.100.000 kr
Projektledelse	9.000.000 kr	900.000 kr	1.800.000 kr	1.800.000 kr	1.800.000 kr	1.800.000 kr	900.000 kr
Kvarterplan	1.500.000 kr	1.500.000 kr					
Kvarterplansmidler	59.100.000 kr	4.150.000 kr	10.100.000 kr	11.600.000 kr	15.200.000 kr	14.500.000 kr	3.550.000 kr
Et centralt sted at mødes (Budget '24)	25.000.000 kr	1.100.000 kr	1.100.000 kr	1.100.000 kr	2.100.000 kr	15.520.000 kr	4.080.000 kr
I alt	84.100.000 kr						

Investeringer i Sønderbro

Områdefornyelsen vil arbejde på at binde hele Sønderbro sammen og sikre synergi mellem områdefornyelsens projekter og de investeringer, der i øvrigt foregår i og lige udenfor områdefornyelsens afgrænsning.

Mange steder investeres der allerede i Sønderbro. Forud for områdefornyelsen er der de sidste år foretaget en helhedsrenovering af Peder Lykke Skolen og Plejecenter Hørgården. Derudover er der etableret en midlertidig specialscole på Sundholmsvej. Der er sket vejforbedringer på Brydes Allé og Tingvej. På kanten af kvarteret i Ørestaden er flere nye byggerier kommet til, herunder Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX) og nybyggeri i August Schades kvarter.

Områdefornyelsen har en opgave i at tiltrække yderligere investeringer og bringe aktører og investorer sammen om at løfte kvarteret på Sønderbros præmisser.

Gennemførte investeringer

- 1 Renovering af Plejecenter Hørgården, 2019
- 2 Helhedsrenovering af Peder Lykke Skolen, 2020
- 3 Genopretning og cykelstier på Brydes Allé, 2023
- 4 Sikker skolevej på Tingvej, 2023
- 5 Midlertidig specialscole, 2023
- 6 Renovering Herbergscenteret på Sundholm, 2024

Kommende investeringer

- 7 Beboerhus til Televængerne, forventet 2025
- 8 Bemandet legeplads v. Øselsgade, forventet 2025
- 9 Udbygning af August Schade kvarter, 2026
- 10 Udvidelse af Peder Lykke Skolen, forventet 2027
- 11 Infrastrukturprojekt for Hørgården, 2027
- 12 Klimatilpasning på Kornblomstvej, forventet 2028
- 13 Et centralt sted at mødes (Budget '24), 2029
- 14 Nye almene boliger på Sundholmsvej, afventer

Ikke-finansierede projekter

- 15 Parkrum ved Peder Lykke Skolen
- 16 Grønt byrum og legeplads i Øselsgade
- 17 Forbindelse ml. Sætterdalsparken og Hørgården
- 18 Realisering af visionsplan for Sundholm

Områdefornyelsen Sønderbro

Vær med

Du kan være med til at udvikle kvarteret Sønderbro. Her i kvarterplanen kan du se de projekter, vi sammen skal arbejde med i Områdefornyelsen frem til 2029. Du kan være med til udvikle ét af projekterne i en åben arbejdsgruppe.

Er du nysgerrig?

Start med at følge Områdefornyelsen Sønderbro på sociale medier eller hjemmesiden:

Facebook: facebook.com/OMFsoenderbro

Instagram: [@omf_soenderbro](https://instagram.com/omf_soenderbro)

kk.dk/omfsoenderbro

Har du noget på hjerte?

Kontakt Områdefornyelsens kontor:

Mail: sb@kk.dk

